

Instructiebrochure voor kandidaten

Q1000 Capaciteiten (QCHV)

Inhoud

1.	Introductie	3
2.	Q1000 Capaciteiten	5
1	Diagrammen	6
2	Figuurreeksen	8
3	Cijferreeksen	8
4	Analogieën	11
3.	Antwoorden op de oefenopgaven	12
4.	Literatuur	13

1. Introductie

1.1 Het doel van deze brochure

Je bent uitgenodigd om één of meer tests of vragenlijsten te maken. In deze brochure krijg je uitleg over de capaciteitentest. Het is van belang dat je goed geïnformeerd begint, zodat je weet wat je te wachten staat.

1.2 Hoe kun je je voorbereiden?

Je kunt deze brochure het beste vooraf doornemen, zodat je weet wat je precies moet doen en je alvast kunt oefenen. Voorafgaand aan de test wordt de uitleg nog een keer herhaald. Wil je meer oefenen, dan kun je een kijkje nemen op de website www.oefenassessment.nl. Heb je behoefte aan meer informatie over het maken van tests, dan vind je in de literatuurlijst achterin deze brochure enkele boeken die je zou kunnen lezen.

1.3 Thuis maken van een test

Wanneer je gevraagd bent deze test thuis te maken, heb je daarvoor een computer met internetverbinding nodig. Het is belangrijk dat je je goed voorbereidt op de testafname thuis. Hier een aantal tips:

- Reserveer ongeveer een uur voor de test. Kies een goed moment en een rustige plek, zodat je de test ongestoord kunt maken.
- Kies het tijdstip zorgvuldig; zorg dat je fris en uitgerust bent en voldoende tijd hebt.
- Als je je niet goed voelt, kan dat invloed hebben op de resultaten. Wanneer je ziek bent of door persoonlijke omstandigheden de test niet binnen de gestelde termijn kunt maken, neem dan contact op met de opdrachtgever.
- Zorg dat je je goed kunt concentreren. De test bestaat uit vragen die binnen een bepaalde tijd moeten worden beantwoord. Daar heb je alle aandacht bij nodig. Schakel je telefoon uit en zorg dat je ook niet op een andere manier kunt worden gestoord tijdens de test, bijvoorbeeld door vrienden, familie, kinderen of huisdieren, of door apparaten als televisies en radio's.
- Tussendoor naar het toilet gaan is niet handig, doe dat daarom voordat je met de test start. Mocht je tussendoor toch van het toilet gebruik willen maken, doe dat dan na afronding van een onderdeel.
- Houd de (inlog)gegevens die nodig zijn om de test te maken bij de hand. Houd eventueel ook kladpapier en pen bij de hand.
- Besef dat eten en drinken tijdens de test voor eigen risico is. Je zult niet de eerste zijn die een kop koffie of thee morst tijdens de test.

1.4 Eventuele problemen tijdens de test

- Mocht je een (tijdelijk) probleem hebben met je internetverbinding, dan kun je de test later vervolgen. Je kunt de test dan op dezelfde manier starten als de eerste keer. Alle eerder gegeven antwoorden zijn opgeslagen. Je krijgt dan opnieuw alle instructieschermen te zien, daarna ga je verder waar je gebleven was.
- Mocht je een foutmelding krijgen, sluit dan de browser. Start de test vervolgens opnieuw op dezelfde manier als de eerste keer.
- Heb je problemen met je computer of je internetverbinding waardoor je de test niet goed kunt maken, dan raden we aan een andere computer of andere locatie te zoeken om de test af te maken.

1.5 De checktest

De mogelijkheid bestaat dat je op een later tijdstip een korte checktest zult moeten maken. Dit gebeurt om te controleren of de capaciteitentest zonder hulpmiddelen of hulp van derden gemaakt is en een betrouwbare inschatting van jouw capaciteiten is. In de checktest wordt hetzelfde type opgaven gebruikt als in de thuistest. De checktest duurt ongeveer 15 minuten. De checktest maak je onder toezicht.

Getoetst wordt of je score op de checktest (binnen redelijke grenzen) gelijk is aan de score op de thuis gemaakte test. Is je score op de checktest duidelijk lager, dan is het resultaat op de thuistest niet voldoende betrouwbaar. Er zal dan een nieuwe, volledige testafname onder toezicht plaatsvinden.

2. Q1000 Capaciteiten

2.1 Wat meet de test?

Q1000 Capaciteiten test jouw cognitieve capaciteiten, zoals logisch redeneren en probleemoplossend vermogen. De versie Hoog (QCHV) is bedoeld voor functies op HBO- en Universitair niveau. Met de test wordt je algemene niveau van cognitieve capaciteiten onderzocht en daarnaast je capaciteiten op het gebied van verbaal denken (waaronder redeneren met begrippen), cijfermatig denken (waaronder rekenvaardigheid) en visueel denken (waaronder ruimtelijk inzicht). Q1000 Capaciteiten (QCHV) bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1 Diagrammen
- 2 Figuurreeksen
- 3 Cijferreeksen
- 4 Analogieën

Op de volgende pagina's vind je een overzicht van alle testonderdelen. Bij iedere test staan twee oefenopgaven. De oefenopgaven geven een indruk van waar het bij het betreffende testonderdeel om gaat. De vragen in de daadwerkelijke test kunnen wat betreft moeilijkheid verschillen van de oefenopgaven. De antwoorden van de oefenopgaven vind je achterin.

2.2 Algemeen

Voor alle onderdelen van Q1000 Capaciteiten geldt het volgende:

- Voor de gehele capaciteitentest heb je ongeveer 45 minuten tot een uur nodig.
- Voor elke vraag is een beperkte tijd beschikbaar. De tijd is zo gekozen, dat er voor de meeste kandidaten voldoende tijd is de vragen te beantwoorden.
- Houd de tijd goed in de gaten. Deze is bij het maken van de test in beeld zichtbaar.
- Zorg ervoor dat je altijd een antwoord hebt gegeven voordat de tijd om is. Als je het antwoord niet weet, gok dan. Er worden geen punten afgetrokken voor foute antwoorden.
- Je scoort niet hoger als je de test sneller maakt. Alleen het aantal goede antwoorden telt.
- Tijd die je over hebt bij een vraag levert geen extra tijd op voor de volgende vraag.
- Zolang de tijd loopt, kun je je antwoord zo vaak veranderen als je wilt. Het laatst gegeven antwoord wordt opgeslagen.
- Je kunt niet terugbladeren naar vorige vragen om je antwoord te veranderen.
- Gebruik eventueel pen en papier.
- Je mag geen rekenmachine, woordenboeken of andere hulpmiddelen gebruiken.
- De vragen voor elk testonderdeel staan in volgorde van moeilijkheid. Vooraan staan de gemakkelijkste vragen, later worden de vragen steeds moeilijker.

1 Diagrammen

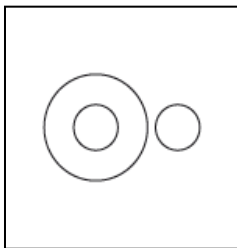
Dit onderdeel onderzoekt of je de relaties tussen groepen van dingen kunt weergeven door middel van een model.

Een groep van dingen wordt ook wel een verzameling genoemd. Relaties tussen verzamelingen kunnen worden voorgesteld als diagrammen (plaatjes), die bestaan uit cirkels, die elkaar wel of niet overlappen.

Een voorbeeld:

mannen – prinsen – prinsessen

Het onderstaande diagram geeft dit goed weer:

De buitenste cirkel links stelt de groep (“verzameling”) mannen voor. De cirkel daarbinnen is de verzameling prinsen. Want prinsen zijn mannen. Anders gezegd: de verzameling prinsen is onderdeel van de grotere verzameling mannen. Daarnaast staat de verzameling prinsessen als een aparte cirkel, want mannen en prinsessen zijn twee van elkaar los staande verzamelingen: prinsessen zijn geen mannen (en dus ook geen prinsen).

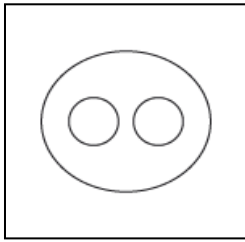
De grootte van de cirkels doet er niet toe. Het gaat er niet om of er veel of weinig prinsen zijn, alleen maar dat prinsen mannen zijn.

Nog een voorbeeld:

cactussen – planten – geraniums

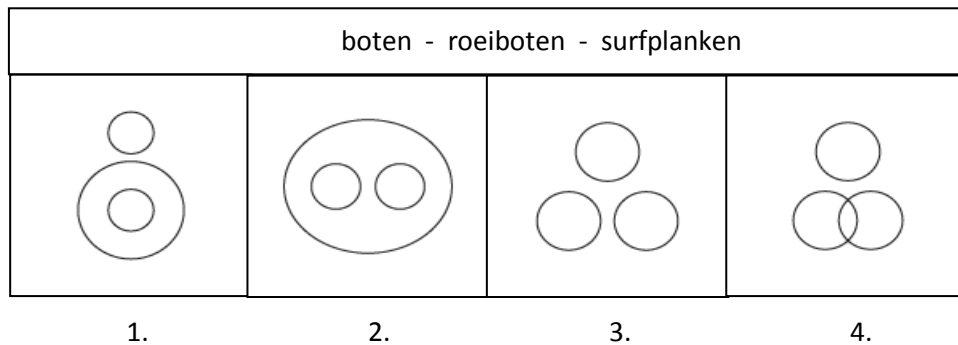
Cactussen zijn een soort planten. Anders gezegd: de verzameling cactussen maakt deel uit van de verzameling planten. Ook geraniums zijn een soort planten. Maar cactussen en geraniums staan verder helemaal los van elkaar: er bestaan geen cactussen die ook geranium zijn, of omgekeerd.

Onderstaand diagram geeft dat weer. Het buitenste ovaal stelt de verzameling planten voor. De cirkels daarbinnen stellen de verzameling van de cactussen en die van de geraniums voor, maar die twee staan los van elkaar.

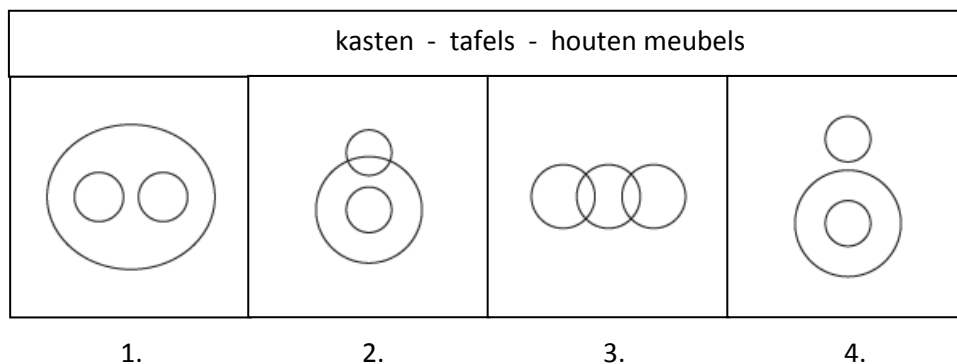

Bij de opgaven in de test is het de bedoeling dat je aangeeft **welke van de vier diagrammen het juiste model vormt waarin de relaties tussen drie voorwerpen kunnen worden afgebeeld**. Voor het beantwoorden van diagrammenopgaven heb je 25 seconden ter beschikking.

Oefenopgave 1:

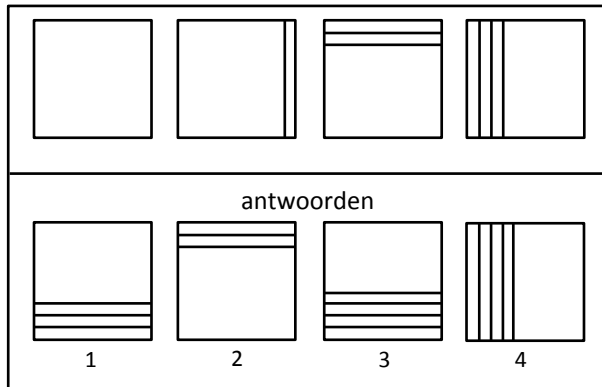
Oefenopgave 2:

2 Figuurreeksen

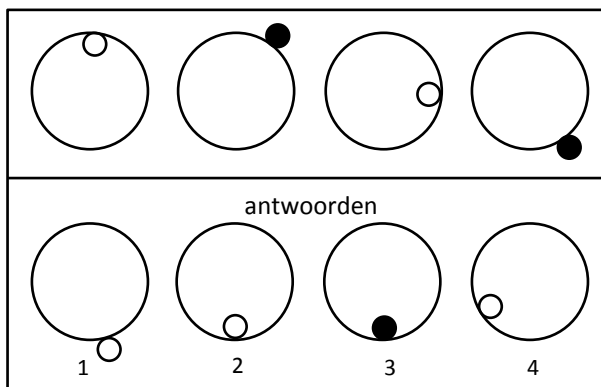
Dit onderdeel meet de vaardigheid om patronen te ontdekken in figuurreeksen. Er wordt een rij van vier figuren getoond. Deze figuren vormen een reeks waarin op systematische wijze iets verandert. **Het gaat erom de figuur te vinden die de reeks voortzet.** Voor het oplossen van iedere figuurreeks heb je 60 seconden ter beschikking.

Voorbeeld 1:

In de figuren van voorbeeld 1 heeft elke volgende figuur een lijn meer dan de vorige figuur. Bovendien verandert de plaats waarin de lijnen staan tegen de richting van de klok in. Het goede antwoord is dus antwoord 3.

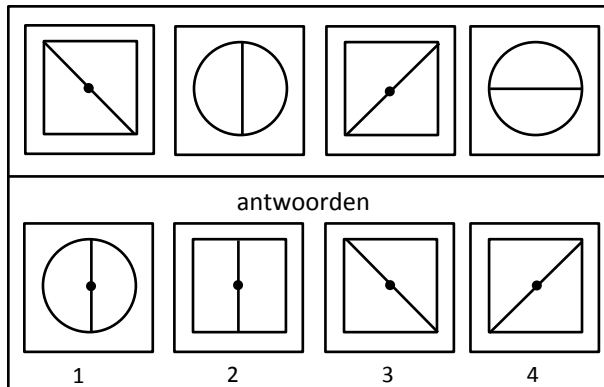
Voorbeeld 2:

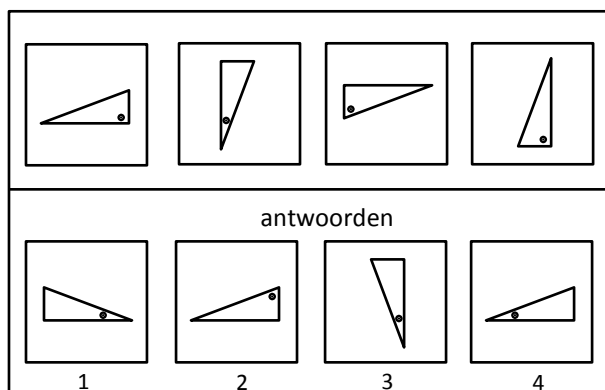
In de cirkels hierboven verandert een bolletje met de klok mee van plaats. Ook zit het bolletje beurtelings binnen en buiten de cirkel. Een derde aspect is nog de wit/zwart wisseling van het bolletje. Het goede antwoord is 2. Het bolletje zit weer aan de binnenkant en is wit en het is weer een stukje met de klok meegedraaid.

Oefenopgave 1:

Oefenopgave 2:

3 Cijferreeksen

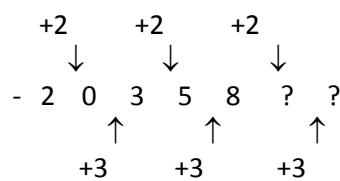
Cijferreeksen meten je vermogen om patronen in een reeks getallen te ontdekken. De opgaven bestaan uit een rij met getallen. **Het gaat erom de relatie tussen de getallen te vinden en de reeks voort te zetten met twee getallen volgens hetzelfde patroon.** In een reeks zijn combinaties mogelijk van optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen. Voor het oplossen van iedere cijferreeks heb je 70 seconden ter beschikking.

Voorbeeld:

-2	0	3	5	8
----	---	---	---	---

1. 10, 12
2. 10, 13
3. 11, 13
4. 11, 14

Alternatief 2 geeft de juiste aanvulling. Er wordt afwisselend 2 en 3 bij het vorige getal opgeteld. Het kan prettig werken om de opgave op kladpapier uit te zetten. Je kunt dan makkelijk een patroon uitproberen. Dit kan bijvoorbeeld zo:

Oefenopgave 1:

16	8	12	6	10
----	---	----	---	----

1. 5, 12
2. 4, 8
3. 5, 9
4. 4, 9

Oefenopgave 2:

10	11	9	12	8	13
----	----	---	----	---	----

1. 10, 12
2. 7, 14
3. 9, 15
4. 5, 12

4 Analogieën

Dit onderdeel onderzoekt je vermogen om relaties tussen woorden te ontdekken. Bijvoorbeeld rijst : stokjes = aardappel : vork. De relatie is tussen deze woorden is als volgt: rijst eet je met stokjes, aardappels eet je met een vork.

In de opgave zie je steeds twee woorden staan met een = teken ertussen. Er staan puntjes voor of achter. Op de plek van de puntjes moet een woord komen te staan. Die kies je uit die woorden eronder. Zo krijg je twee paren van woorden. **Het gaat erom dat de relatie tussen de woordparen hetzelfde is.** Voor deze opgaven heb je steeds 50 seconden de tijd.

Een voorbeeld:

..... : koe = ei : .....

melk	kuiken
gras	zout
rund	kip

Op de plaats aan de linkerkant kun je het woord melk invullen. De relatie met koe is dat melk afkomstig is van een koe. Als je nu aan de rechterkant kip invult, krijg je hier een gelijksoortige relatie, want een ei is afkomstig van een kip. Melk en kip zijn dus goed. Er staat dan:

melk : koe = ei : kip

Als je gekozen had voor het woord rund zou je de relatie hebben dat een koe een soort rund is. Een zelfde relatie kun je aan de rechterkant niet vinden. Een kuiken is bijvoorbeeld geen soort ei. Hetzelfde geldt voor de andere woorden aan de rechterkant: zout en kip. Het eerste woord kies je uit het linkerrijtje, het tweede woord uit het rechterrijtje. De vraag is alleen goed beantwoord als je beide woorden juist hebt gekozen.

Oefenopgave 1:

..... : schors = vis : .....

mos	staart
boom	graat
schil	schubben

Oefenopgave 2:

..... : annuleren = verbergen: .....

afschaffen	vernietigen
staken	begraven
uitstellen	opruimen

3. Antwoorden op de oefenopgaven

Diagrammen

- 1. 1 Een roeiboot is een soort boot, maar een surfplank niet.
- 2. 3 Kasten en tafels zijn meubels, die van hout kunnen zijn, maar ook van een ander materiaal.

Figuurreeksen

- 1. 3 Er staat afwisselend een rondje en een vierkantje met stip. Het vierkant staat steeds links en rechtsom.
- 2. 4 De driehoek wordt steeds een kwartslag gedraaid en over de lange as gespiegeld. Het balletje verplaatst zich van de rechte hoek naar de meest scherpe hoek, vervolgens naar de minder scherpe hoek en zo verder.

Cijferreeksen

- 1. 3 Er wordt afwisselend door 2 gedeeld en 4 opgeteld.
- 2. 2 De reeks is +1 -2 +3 -4 +5.

Analogieën

- 1. Het juiste antwoord is 'boom : schors = vis : schubben'. De relatie is 'onderdeel van'. Schors is onderdeel van een boom, schubben zijn onderdeel van een vis. Beiden zitten aan de buitenkant.
- 2. Het juiste antwoord is 'uitstellen : annuleren = verbergen : vernietigen'. Bij uitstellen gaat iets tijdelijk niet door, terwijl bij annuleren iets definitief niet doorgaat. Dezelfde relatie bestaat tussen verbergen en vernietigen. Bij verbergen is iets tijdelijk niet aanwezig of zichtbaar, bij vernietigen wordt dat definitief.

4. Literatuur

Wim Bloemers

De nieuwe assessmentgids. Een oefenboek

Uitgave: AMBO

ISBN 9789026327346

Bas Kok & Ferry de Jongh

Assessment doen. (nieuwe editie)

Uitgave: Spectrum

ISBN 9789000346929

Nigel Povah & Lucy Povah

Assessments voor Dummies

Uitgave: Pearson Education

ISBN-13: 9789043018661

Kijk op www.oefenassessment.nl voor meer informatie over assessments en voor het maken van oefenopgaven.